

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/108/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312218095
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8312218095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci žalobcu CETELEM SLOVENSKO, a.s., Panenská 7, 812 36 Bratislava, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly s.r.o., Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, proti žalovanej H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX/X, XXX XX W., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 1.608,26 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 11C 6/2013-62 zo dňa 25.3.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie istiny nad 700,61 Eur.

II. Z r u š u j e rozsudok v časti o zamietnutie žaloby o zaplatenie istiny 700,61 Eur s príslušenstvom a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a určil, že zmluvná podmienka v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 26.05.2009 v časti C/ Kreditná karta, ktorou spotrebiteľ bez aktívneho prejavu vôle len podpisom zmluvy o spotrebiteľom úvere na kúpu veci žiada aj o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytnutie úverového rámca a vydanie kreditnej karty na jeho meno je neprijateľná. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva a žalobca je povinný zaplatiť trovy vedľajšieho účastníka vo výške 189,82 Eur k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, do 3 dní od jeho právoplatnosti.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil cit.: „Súd s poukazom na nižšie uvedené odôvodnenie je názoru, že uvedeným zmluvným ustanovením spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie spotrebiteľského úveru na obstaranie kúpy tovaru bolo vnútené aj poskytnutie revolvingového úveru, o ktorý nežiadal a nemal možnosť vylúčiť žiadosť o jeho poskytnutie (obdobne ako napr. pri vylúčení poistenia úveru v časti D zmluvy), pričom prípadný revolvingový úver, o ktorý mal žiadať v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru nebol špecifikovaný ust. podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., teda žalovanej ako spotrebiteľovi bol vnútený produkt - úver, o ktorý nežiadal v čase žiadosti nemal o podmienkach poskytnutia úveru zodpovedajúce informácie. Najmä zodpovedajúcim spôsobom na uzatvorenie zmluvy mu nebol predložený taký návrh, ktorý by obsahoval základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedením všetkých podmienok poskytnutia úveru, pričom nemožno ani odhliadnuť od skutočnosti, že nemal ako vylúčiť svoje zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, vydanie kreditnej karty. Súdom skúmaná predtlačená žiadosť kontextovo začlenená ako osobitné zmluvné

ustanovenie v inej úverovej zmluve neobsahovala podstatné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z.

Preto súd zastáva názor, že zmluvné ustanovenie - resp. zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere na obstaranie vecí spotrebiteľ žiada aj o poskytnutie revolvingového úveru (ak chce získať úver na kúpu tovaru je donútený fakticky žiadať aj o zaradenie do zoznamu žiadateľov), je v rozpore s ust. § 4 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov, nakoľko nepriamo je viazané poskytnutie spotrebiteľského úveru na obstaranie vecí (úhradu kúpnej ceny) na žiadosť o poskytnutie kontokorentného úveru, o ktorý žiada spotrebiteľ v danej zmluve - návrhu automaticky bez možnosti odmietnutia. Uvedená zmluvná úprava spôsobuje následky, že pokiaľ by spotrebiteľ nechcel žiadať o uzatvorenie zmluvy o poskytnutí kontokorentného úveru, nemohol by uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože predtlačené ustanovenie zmluvy, ktorou sa žiada o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie revolvingového úveru, nie je možné vylúčiť. Nie je pritom podstatné či bude alebo nebude aj revolvingový úver poskytnutý, nakoľko poskytnutie závisí výslovne od rozhodnutia veriteľa. Zároveň nie je ani podstatné, či aj dôjde k čerpaniu revolvingového úveru a následnému vzniku povinnosti splácať úver a s tým spojené úroky a poplatky a viazanosť zmluvných povinností spotrebiteľa na „prvé použitie karty“, pretože fakticky schválením „žiadosti“ a poskytnutím kreditnej karty je daný spotrebiteľovi k dispozícii úver (produkt, služba), o ktorý nežiadal. Popri tom spotrebiteľ aj pri malej nepozornosti ani nemusí mať vedomosť o tom, že o poskytnutie takéhoto úveru žiada, nemá ani prehľad o podmienkach poskytovania následného revolvingového úveru, ktoré vôbec nie sú totožné s podmienkami úveru, o ktorý bezprostredne klient žiada (okrem zvolenej možnosti splácania) a môže sa o nich len domnievať. Preto ak aj takýto spotrebiteľ použije kreditnú kartu alebo začne čerpať úver iným spôsobom, nemá prehľad o jeho povinnostiach, ktoré mu z takéhoto vzťahu môžu vyplývať. Preto súd má za to, že samotná formulácia zmluvnej podmienky, ktorou sa v zmluve o poskytnutí jedného spotrebiteľského úveru vnúti aj poskytnutie iného úveru, rôzneho alebo rovnakého druhu, nemá iné odôvodnenie ako snahu veriteľa zabezpečiť ďalšiu jeho obchodnú činnosť vnútením produktu, predstavuje výslovne zabezpečenie záujmov veriteľa - poskytovateľa služieb využívajúc neznalosť spotrebiteľa o podmienkach produktu, ale hlavne skutočnosť, že jednoduché poskytnutie ďalšieho úveru doručením kreditnej karty samo osebe nabáda k jej použitiu, hoci možno konštatovať, že bez takéhoto vnútenia by klient - spotrebiteľ o takýto produkt neprejavil záujem. Takéto konanie veriteľa je aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku, nakoľko spotrebiteľovi bol vnútený produkt a tým, aj v prípade neskoršieho záujmu o tento produkt je spotrebiteľ zbavený možnosti voľby medzi inými ponukami obdobných úverov iných poskytovateľov.

Súd bez ohľadu na to, či je alebo nie je neprijateľná zmluvná podmienka v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru, je názoru, že poskytnutie spotrebiteľského úveru len na základe žiadosti, ktorá neobsahuje základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere znamená poskytnutie úveru bezúročne a bez poplatkov a sankcií a vznik právneho vzťahu je daný jedine tým, že došlo k čerpaniu poskytnutých prostriedkov, hoci samotná zmluva neobsahovala základné náležitosti podľa zák. č. 258/2001 Z.z., dokonca nebola ani vyhotovená v predpísanej písomnej forme. V danom prípade súd prihliadal na ustálenú judikatúru, kedy vo viacerých iných obdobných konaniach bolo ustálené, že sa nejedná o neexistenciu právneho úkonu a len možné domáhanie sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale sa jedná o nárok na vrátenie bezúročného úveru.

Súd pritom opätovne poukazuje na skutočnosť, že návrh (žiadosť) uvedený v časti C „Kreditná karta“ neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 258/2001 Z.z., neobsahuje podmienky podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. ale najmä neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z.. Podľa znenia zákona č. 258/2001 Z.z. v znení platnom do 30.6.2006 podľa § 4 ods. 5 od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktoré však v danej žiadosti uvedené neboli. Navyše ak bol revolvingový úver poskytnutý len na základe žiadosti, súd je názoru pri poskytnutí spotrebiteľského úveru na základe žiadosti nemožno hovoriť ani o dodržaní písomnej formy podľa § 46 Občianskeho zákonníka pre absenciu existencie písomného prijatia návrhu. Preto daný zmluvný vzťah je platný podľa ust. § 4 ods. 3 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. v znení do 30.11.2009 len z dôvodu započatia čerpania zo strany žalovanej.

Z dôvodu, že platný úkon je len následkom skutočnosti, že žalovaná ako spotrebiteľ začala čerpať úver a žalobca neuniesol bremeno dôkazu o platnej dohode o výške úrokov a sankcií, tak súd nepriznal žalobcovi s poukazom na ust. § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z.z. v znení do 30.11.2009 nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, poplatkov ani nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty a zároveň podľa ust. § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z. považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa špecifikácie istiny žalovaná podľa tvrdenia žalobcu vyčerpala z úverového rámca sumu 1.952,66 eur, a to ku dňu 19.05.2011. Zároveň v tejto špecifikácii žalobca uviedol, že celková suma, ktorú žalovaná ku dňu 19.05.2011 vyčerpala je 1.952,66 eur a po odpočítaní príslušnej časti úverovej istiny z mesačných splátok, ktorých splatnosť už prebehla, získal výšku istiny, ktorá sa stala splatnou dňom odstúpenia od úverovej zmluvy, t.j. $1.952,66 - 715,30 = 1.237,36$ eur

Podľa potvrdenia žalobcu rovnako zo dňa 21.01.2013 súd mal za preukázané, že žalovaná zaplatila žalobcovi z dôvodu čerpania úveru z účtu sumu 1.252,05 eur.

S poukazom na vyššie uvedené súd má za to, že žalobca môže požadovať od žalovanej len vrátenie istiny (pre poskytnutie úveru bezúročne a bez poplatkov), pričom túto špecifikoval podľa výpisu z účtu zo dňa 21.01.2013 dňom odstúpenia od zmluvy na sumu 1.237,36 eur a žalovaná zaplatila 1.252,05 eur, teda žalovaná zaplatila viac ako jej žalobca požičal, súd žalobu zamietol.“

O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Žalobca v podanom odvolaní uviedol, že ak prvostupňový súd zastával názor, že úverová zmluva nebola platne uzavretá, mal postupovať v zmysle ust. § 457 Občianskeho zákonníka. Mal za preukázané, že žalovaný vyčerpil z úverového rámca čiastku vo výške 1 952,66 Eur a uhradil sumu vo výške 1 252,05 Eur. Z tohto dôvodu mal prvostupňový súd zaviazaný na náhradu bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu vyčerpaných prostriedkov a uhradených prostriedkov, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné. O vstupe vedľajšieho účastníka na strane žalovaného sa dozvedel až z predmetného rozsudku. Z tohto dôvodu zastával názor, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal účelnosť a hospodárnosť právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v napadnutej časti a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v zmysle zásad ust. § 212 O.s.p. preskúmal rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

Vo vzťahu k nedodržaniu písomnej formy prvostupňový súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu o nedodržaní zákonom vyžadovanej písomnej formy sledovaného revolvingu, o ktorom by nemali byť pochybnosti, že spĺňa kritéria spotrebiteľského úveru (ak by došlo k jeho platnému dojednaniu; ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch; ďalej len ZSU; cit. „(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“).

Zmluvné podmienky, ktoré sledoval žalobca dojsť (ďalej len „revolvingový úver“) boli obsiahnuté vo formulárovej (typovej, štandardnej a pod.) úverovej zmluve o poskytnutí iného úveru (300,71 Eur, č.

zmluvy 2603256 16364187) a v prevažnej miere vo všeobecných obchodných podmienkach (čl. IV). Úverové podmienky neboli podpísané (čl. 9).

Odvolací súd nemá dôvod na odklon od rozsudkov súdov, ktorí v obdobných prípadoch označili právny úkon za neperfektný a z hľadiska nedodržania písomnej formy vyžadovanej zákonom za neplatný (§ 40 ods. 1 OZ cit. „Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný“).

„V konečnom dôsledku z bodu C formulára zmluvy o úvere zo dňa 14.7.2006 nevyplýva nič iné než to, že žiadateľovi v budúcnosti môže byť poskytnutý úver vo forme platobnej karty. Podpisom zmluvy dňa 14.7.2006 však nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu a vzájomné práva i povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalovaného. Ak hodlal žalobca uzavrieť so žalovaným nový záväzkový vzťah, bolo to potrebné urobiť spôsobom, aký predpisuje zákon 258/2011 Z.z. Ak dňa 10.2.2010 poskytol žalovanému sumu 20.000 Sk, bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zákona 258/2001, nebola dodržaná zákonom predpísaná forma, a preto je neplatná. Bez písomnej zmluvy neexistuje dohoda strán ani o výške úroku z úveru, ani výške úroku z omeškania a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute či poplatkoch, na ktoré si žalobca robil nárok v zmysle sadzobníka. Ak by aj existovala písomná formálne platná zmluva o žalovanom úvere, súd by venoval dôslednú pozornosť otázke neprijateľných zmluvných podmienok ku škode spotrebiteľa. Vzhľadom na to, že v danom prípade účastníci neuzavreli platnú zmluvu, sa súd týmito okolnosťami nezaoberal.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Košice - okolie vo veci 17C 107/2011).

„Touto zmluvou však v ďalšom vopred vnútil konajúcej osobe - odporcovi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu (získanie úveru na nákup práčky). Ako totiž vyplýva z danej predtlačnej zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru, sa konajúca osoba - odporca súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj pod tú časť predtlačnej listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. Teda, ak chcel odporca získať úver na zakúpenie práčky, čo bolo primárne jeho pohnútkou k vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom, nemal na výber a musel podpísať predloženú predtlačnú listinu, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. V tomto prípade sa tak dá usudzovať na nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom ako bol primárne vo sfére jeho záujmu (spotrebiteľ je tak sústredený jedine na primárny právny úkon, v prejednávanej veci nákup práčky na úver, pričom v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlačnej predloženej listiny koná neuvážene a nevedome aj s účinkami smerom k uzavretiu sekundárneho právneho úkonu, s čím dodávateľ už vopred kalkuluje). Uvedené sa týka v ďalšom nepochybne aj vôle spotrebiteľa byť viazaný ust. čl. IV. Všeobecných podmienok navrhovateľa týkajúcimi sa poskytnutia revolvingového úveru, a to vzhľadom na to, že podpisom zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru klient - odporca v časti B) (teda týkajúcej sa poskytnutia spotrebiteľského úveru na nákup tovaru - práčky) prehlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady. Keďže časť B) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru (úverového rámca), spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s ďalšou časťou čl. IV. Všeobecných podmienok týkajúcou sa práve úverového rámca - revolvingového úveru a úverovej karty (súd má v ďalšom závažnú pochybnosť o tom, či mal vôbec odporca reálnu možnosť oboznámiť sa znením uvedených Všeobecných podmienok pri kúpe tovaru v Moto MK-elektro predajni v Kysuckom Novom Meste a taktiež súčasne pochopiť ich právny význam, keďže tieto podmienky sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie). Napokon súd poukazuje aj na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle odporcu s časťou D) žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, podľa ktorej mal odporca prijať súbor poistenia po oboznámení sa a vyjadrením súhlasu s platnými rámcovými zmluvami o poistení navrhovateľa a Poistovne Cardif Slovakia, a. s. a so Všeobecnými podmienkami tejto poisťovne* (zmluva pod * odkazuje na www.cetelem.sk <<http://www.cetelem.sk>>). S poukazom na uvedené dôvody sa súdu javí takýto právny úkon spotrebiteľa - odporcu (časť C) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru) ako neplatný s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Žilina vo veci 6C 170/2011).

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky žalovaný nepodpísal a odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon. „Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne výmenných listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. V konaní nebola zo strany účastníkov doložená rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy. Základná podmienka pre konštatovanie existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve je písomná forma. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 2Cdo 245/2010).“ Uvedené možno v plnom rozsahu aplikovať i na zákonom stanovenú písomnú formu dojednania o zmluvnej pokute (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 132/2012).

Osobitne orámované zmluvné podmienky na titulnej strane formulára, ako aj všeobecne obchodné podmienky nie sú zo strany žalovaného podpísané, a preto táto časť zmluvy je neplatná pre nedodržanie zákonom vyžadovanej formy.

Žalobca predformuloval podmienky, ktoré mali byť podstatné pre informáciu klienta, teda spotrebiteľa pre poznanie rozsahu záväzku vo všeobecných úverových podmienkach. Ako vyplýva z článku 6 odsek 1 Smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu alebo je spôsobilá viesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému alebo k viacerým prvkom vymenovaným v tomto článku 6 ods. 1, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm. d/ smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom (rozsudky Plus Warenhandels-gesellschaft, C-304/08 Zb. s. 217, bod 36, a Mediaprint Zeitungs - unt zeitschriftenverlag C 540/08 , bod 17).

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy odvolací súd poukazuje na rozsah suspenzívneho účinku odvolania (§ 206 O.s.p.), ktoré sa netýka výroku o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v bode „C“ formulára. Neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 OZ).

Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdy členských štátov môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten cit. „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“

Žalobcovi tak nijako neprislúcha nárok na plnenie zo zmluvy.

Odvolací súd z uvedených dôvodov potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), ale s výnimkou sumy, ktorá predstavuje rozdiel medzi vyčerpanou sumou a splatenou sumou vrátane príslušenstva.

Z dôvodu bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej zostáva suma 700,61 Eur, o ktorú sa žalovaná z titulu neplatnosti právneho úkonu obohatila. Podmienky na zmenu rozsudku však neboli splnené, pretože vedľajší účastník namieta premlčanie. Premlčaním sa však prvostupňový súd nezaoberal.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok čo do tejto sumy zrušil a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Argumentáciu žalobcu o nehospodárnosti a neúčelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nepodporuje judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Aktivity vedľajšieho účastníka súvisia s ochranou spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusí ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľuďoch. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia.

V zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: „Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).“

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatočného protokolu.)

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. V množstve súdnych sporov už pomoc

združenia pri vstupe do konania môže voči žalobcovi pôsobiť odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúci si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku (príp. čiastočnú neopodstatnenosť) berie žalobu späť.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu. Účelnosť postupu vychádza zo zákonných dôvodov, ak neprekračuje ich medze. Argumentácia, že je postup vedľajšieho účastníka neúčelný alebo dokonca nehospodárny, je neopodstatnená. Naopak vedľajšia intervencia pôsobí značne odradzujúco. Vedľajšia intervencia je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (nad jej rámec; čl. 8 smernice).

Úlohou prvostupňového súdu bude v prvostupňovom konaní vyrovnať sa s námietkou premlčania uplatnenou vedľajším účastníkom. Rozhodne aj o trovách odvolacieho konania a o návrhu na nepripustenie vedľajšieho účastníka. Z dôvodu zásady hospodárnosti sa odporúča rozhodnúť súčasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.